

Ал жанында – жукъган аурууладан багынуу тынгылы къурау

Казбек Кокос КъМР-ни саулук саклау министри Рустам Калибатов бла ишчи тубешиу бардыргъанды. Аны кезинде коронавирус инфекциядан, гриппден бла ОРВИ-ден арууланга медицина болушукъ бериу не халда болганыны юсюнден селешингенди.

Арт эки жылны ичинде гриппден бла ОРВИ-ден ауруп госпитальга ташигенини саны жарымына чакълы бирге азайгъанды, болсада аллай саусуланы саны эпидемия чекден озудду алыкъа.

«Земский доктор» программага кере 29 специалист иш бла жалгъытылганды. Эки жылны ичинде «Саулукъ сакълау» миллет проектни чеклеринде республиканы багынуу учреждениеларына кечоролуоно 10 медицина комплекс, ол санда 3 маммограф бла 7 флюорограф алынганды. Санитар автотранспортну паркына терк болушукъ берген 24 автомобиль къошулганды. Энди аланы саны бу бөлөмде 206-гъа ятганды. Автотарк 80 проценте жаңыртылганды. Санауиация да ишлейди.

араны 2-чи номерли поликлиника бөлөмюно, Прохладна, Бахсан, Терк районлары ара больницаларына поликлиникаларына, Эски Черкеде, Кичибалыкъда, Урожайноеде бла Янтарнаиде амбулаториялары кочеринден барды. Кенжеде бла Октябрьскде уз жаны амбулаторияла ишлениркидиле. Нальчикде

КъМР-ни Башчысы бла Правительствоуно пресс-службасы

Ахшы тежеуле, ырыздылык да

Казбек Кокос Патигорскну бла Черкески архиепископу Феофилакты Къабарты-Малкъарны православный жамауатна даим сакъ бурганы эмда кыйгъыргъаны ючюн жорек ырыздылыгын билдиргенди.

Алгъаракълада уз Патигорскну бла Черкески архиепископу Мария Магдалинына килиссенди. Рождество Христово байрам бла алгъышлаганды, анга эмда православны динни тутханлагъа огурулукъ эмда монгълукъ тежегенди. Республиканы оноучусу Феофилакты Къабарты-Малкъарны православный жамауатна даим сакъ бурганы эмда кыйгъыргъаны ючюн жорек ырыздылыгын билдиргенди.

Келир кезинде цифралы айныуу онгларын сюзгендиле

Казбек Кокос КъМР-ни цифралы айныуу министри Ислам Ашхотов бла тубешигенди эмда республикада ИТ-бөлөмюно эсепленди бла онгларын сюзгенди.

матив акта да жарашдырылгандыла. Шартлагъа кере, 2023 жылда сувъаны объектлеринде кырал ырыскыны аренада багысы эки кереге тошгенди, республикалы бюджеттен а ата журтлу программалы билгил айныуу амалларын жарашдырыуа 3 грант бөлөнгенди.

Казбек Кокос республиканы экономикасыны битеу бөлөмлери цифралы амалга кечоролуу жаны бла ишчи тирилтирге бурогъанды, кадрлары хазырлагъа энци эс бурургъа кереклисин эсертгенди. Регионуно экономикасын айнытууна кыйматлы амалларын белгилерге къолаууранды келик специалтистини кесибизде окутууну дурус кергенди.

Къабарты-Малкъарда сабийге 5 жылдан башлауу вузну бошагъынчы ИТ жаны бла бил беруюно амаллары кыралгандыла: «Я-программист», Яндекс-лицей, «Я-математик», «Кванториум» сабий технопарк. Бек улуу эмда бек маъаналы проект уз Нальчикде креатив индустриялары паркны кыруулуу саналады. Ол билгил беруюно кыраула тургъан системасыны өзгеи болуукъ эмда ИТ-бөлөмюно айнытуугъа улуу себеплик этеркиди.

Даража

Казбек Кокос Аслан Кашежевни устазлары битеуроссей эришулеринде хорламы бла алгъышлагъанды

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокос Нальчик шахарны 2-чи номерли лицейини физикадан бла астрономиядан устазы, физика илмуланы кандидаты, «Россейде жыны устазы – 2022» битеуроссей конкурсу лауреаты Аслан Кашежевни устазлары «Классная тема!» деген битеуроссей эришулеринде хорламы бла алгъышлагъанды.

«Классная тема!» федерал проектни Россейни Президентни Владимир Путинни буйругъу бла РФ-ни Жаркыландыруу министрствосу «Россия» телеканал бла бирге кырагъандыла.

КЪАРАУ

Республиканы оноучусу поликлиниканы кыруулуу къалай баргъанын кергенди

Казбек Кокос Нальчикде 1-чи номерли шахар клиника больницаны тийресинде 1-чи номерли шахар поликлиниканы жаңгы бөлөмюно кыруулуу къалай баргъанын кергенди.

Владимир Путинни саулукъ саклауу биринчи болушукъ берген бөлөмюно жаңыртууну юсюнден буйрукъларына кере бардырылды. Анга федерал бюджеттен 706 миллион сом бөлөнгенди.

башлагъанды», – деп белгилегенди Казбек Кокос.

Ишлене турган мекямын мурдору салынганды, биринчи къатысы кыраууларга къалана тургандыла. Поликлиника бир кезинде 500 адам келип, жумушларын тындырыуа болушукъ, аны улутулугу 10 минг казат метрден артыкъды. Ол республикада бек улуу поликлиника махмелеленди бири болуукъду.

«Бу ишбиледе бизге РФ-ни Правительствоуно бла Россейни Саулукъ саклауу министрствосу улуу себеплик этдиле. Шендоно заманга келишген поликлиника бизге бек керек болуп турды, нек депенде Улуу Ата журт урушка дери ишленген алгынчы мекям тарлыкъ этеди. Аны өзбинде 80 минг адам барды да, учреждение ол ауурлукъну кеторалмай

башлагъанды. Аны чеклеринде Жаңгы жылы алында Жаңхотиядан мобилизацияга тошген Альбертини аппасы бла ынсаы Хасен бла Рая Шугушевле юйлерине газ тартылганына бек къуангандыла. Общественны алгъура эм салгъа да Бахсан районуно администрациясы болушукъ.

«Учрежденияны ишинде «агулу поликлиниканы» жорукълары бла амаллары хайырланлыкъларыла, ол санда медицина службалары энци логистикасы, сауусуланы къауулагъа бөлөу, къыулулаула тап онгла кырау да. Санитар транспортга бла келгенни автомобильлерине да энци жерле бөлөноорюдоле, деп билдиргенди КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоуно пресс-службасындан.

Биллм

Элбрус районуно Элбрус элини мектеби узакъдан окууна кезге илинмей къалмайды. Юч къаты узун мекяма, кенг, тизгинли арбазы, къагында улуу болмагъан спорт майдан. Бахсан черекни боюнлада бийик тешде клонгюме айланганды.

Жууапшылыкъ бла низамлылыкълы жетишимликни башы

2 бет

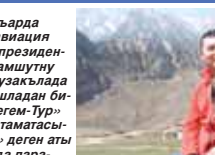
Аппайланы Мураддин билтыр республикабызны Башчысы Казбек Кокос «КъМР-ни сыйлы устазы» деген даража бла сауғалагъаны арасындады. Андан тышында да, ол «РФ-ни битеулю билгил беруюно сыйлы ишчиси» атны (2007 ж.) жорютеди.

«Тилибизге жамауат бирден сакъ болургъа тийишлик»

3 бет

Къабарты-Малкъарда спортну Женига авиация федерациясыны президентни Мушкаланы Шамшутуну жашы Марат аты узакълада белгили таулу жашада бириди. Ол ООО «Чегем-Тур» деген биригуюно таматасыды – «Флайчегем» деген аты бла Чегем аууздан парадром ачканды.

Жинки тауну тийресинде

4 бет

Къыралы жаңыдан эс бургуланганына Тёбен Куржунден Заур бла София да бек къуангандыла. Аланы да жашлары бусагъатда СВО-да борун толтурды. Сагъынылганы юйлерине газ тартылганына бла къымалы, тийиши обуродование бла жалгъытылгандыла. Ол Бахсан районда къауу юйюрге Жаңгы жылы алында иги саугъа болганды. Эмчиле биллай улуу себеплик ючюн таматалага жорек ырыздылукъларын билдиргенди.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман

Белгилеу

Хунерликлери бла айырмалыла

КъМР-ни Жарыкъландыруу эмда илму министрствосунда «Жылны устасы» деген битеурросей конкурсу регион бёлюмюнде биринчи, экинчи эмда ючюнчю жерге тийишли болгъанлары юйретген усталаны сауғалауға жораланган тубеишу болганды.

Аны башлай, ведомствону таматасы Анзор Езюев кетип баргъан жылда республикада профессионал билим беруу жаны бла усталаны хазырлауда алапат жетишилме болдурулгъанларын чертгенди. Келе турган 2023 жыл да хайырлы, жетишилми болуучу аяннанганы билдиргенди.

Министри орунбасары Моксаланы Анеме да конкурслаа кыатышханаланы бла алааны юйретгенлени алгъышлаганды, насип, саулуук да тежегенди.

«Жылны устасы» битеурросей конкурсу юсюнден а КъМР-ни Жарыкъландыруу эмда илму министрствосуну бёлюмюню таматасы Оксана Белоусова этгенди.

Андан сора хычууну жумуш да башланганды. Анзор Клишбиевич, Анеме Магомедович да айырмалыла дипломла, сертификатла, сауғала да бергендиле. Алагъа тийишли болгъанлары аралаууда Элбрус регион колледжден Алииланы Джамила, КъМККУ-ну дизайн колледжиден Хаджилианы Залина, Къабарты-Малквар автомобиль-жол колледжден Эльпаров Аслан да бардыла. Ала барысы да «Жылны устасы» битеурросей конкурсу регион кезююнде хорлаганлады.

Эсепле

Кёзге урунган тюрлениуле

Озган жыл республикада жоланы жангыртуу, жамауат тиреле куурау, маданият, саулуук саклау, спорт эм башха тюрлю мекамла ишлеу жаны бла аслам иш этилгенди.

Жоланы юсюнден айтханда, «Кавказ» трассаны кеп жерлери тёрт ызга дери кенгертилгендиле, Федерал жоллада уа се-

Жангыртуу кёзге урунган бери саумлуук саклауду. Мында поликлиникалауға, амбулаториялауға,

офтальмология бёлюмле, микробиология лаборатория да ишлерчиле. Батъуу учуредениялауны молюк-техника онглауны ючюлендирууге да аслам эс бурулады. Быйыл алауға терк болушулуук тапдырган онтерт машина берилгенди. Ары дери да бир нечынча келгенди. Диагностика эмда башха оборудованиуе бла жалчытуу да тири барады. Ола: рентген комплексе, УЗИ-аппаратла, компьютер эмда магнит-резонанс томография, эндоскопия, электрокардиография эм башха затла. Поликлиника кала кеслери да ишлерин жангыр технологиялауға ючюрюк башлагандыла. Сёз ючюн, врачча тюрочча, энди интернет бла жазылырга болуукду.

гиз кёпюр жангыртылганды. Региону бойсунууда болган жоланы юслеринден айтханда, иш 25 обектеде барганды. Ол санда Жемталаны ичи бла баргъан орам жангыртылганды, алайлада кёпюрге да ремонт этилгенди. Элбрус элде да талай орам тапандырылганды. Чегем районда беш кёпюр жангыртылганды. Булуугу таба баргъан жолга да ремонт этилип тебирегенди.

большницалауға тынгылы ремонт этилады, ала шендююк оборудованиуе бла жалчытылдыла.

Озган жылда Къашхатауда, Нарткъалада, Чегем шахарда, Нальчикде,

талай башха жердеде амбулаторияла да поликлиникала жангыртылгандыла. Ашуишерде уа аллай

тылнырыкды. Дагъыда Элбрус элде большница ишлене турады. Саулай айтханда, тийишли программаны чеклеринде – 2021-2025 жыллада, республикада битеу шахар поликлиникала жангыртылгандыла. Бу къысха материалда биз быйыл Къабарты-Малкварда бола баргъан ахшы тюрлениулене жалаанда бир кесегин кёрюзгенбиз. Быладан сора да, жамауат тийреле, скверле, паркча куурау жаны бла кеп зат этиле барады – аланы эслемей алам жокъду. Не заманда да иши бек къый-

Жыйылыу

Азатлыкны келтиргенлени хурметлегендиле

Улуу Ата журт урушуну кезиуонде немисли-фашистледен Нальчикни азатлаган кезиуде ёлген аскерчилени эсгертемелерини кыатында жыйылыу болганды. Ол Нальчик шахар немислиледен азатланганы 80 жыл толууғана аталганды.

Нальчик ючюн бардырылгъан сөрмешледе тогуз мингден артык совет аскерчи ёлгенди. Ала кызык беш кырындаш къабырда асыралгандыла. Ала Ата журтлары ючюн жан бергендиле. Биз аланы унутмазбыз.

Биолонкожде бизни республикада Улуу Ата журт урушха кыатышханаладан жалаанда онеки сау адамды ишлегенле 300 боладыла. Башында сагъынылганыла барысы да фашизм хорламаз ючюн кеслерин аймак къавауат этгендиле, тылда урунгандыла. Шендю уа фашизм башын кёторе тебегенди. Бизни борчуубу да аны къабуу турургады», – дегенди ол.

Тамаата сёзон башагъандан сора, эсгертемени алгыны, ары келгенле къызыл голле салгандыла. Алай-

Жыйылыуға Нальчикни эманы тийресинде элени ветеран биригуилерини таматалары эм келечилерни кыатышандыла. Аны Нальчик шахары урушуну, урунуу, Саулангандан кичилени эм право нызамны саклауучу органдарыны ветерандарыны советини таматасы Абдулпаланы Мустафа ачканды эм бардырганды.

Мустафа Камалович дунияда бола турган кыайгылыны, жар-

Элбрус районну Элбрус элини мектеби узакдан окууна кёзге илинмей къалмайды. Юч къатлы узун мекам, кенг, тизинли арбазы, къатында улуу болмаган спорт майдан. Бахсан черекни боюнунда бийик тешде конюлме айлангыды. Эртенликде таула артындан чыга келген кюн биринчи анга тиеди, интирликде бигыты таула артына ауугуну кабинетлени жарытханлай турады.

Аны ичине кирген жерде сол жанында къабыргада спортда окуучула болдуруган жетишилмелери ючюн алган грамотала тагылыдыла, энци тапкада уа – тюрлю-тюрлю даража-

ушагында бу окуу юй 2020 жылда «Ана тилим, жаным-тиним» деген конкурса кыатышы, республикада биринчи жерге чыкыганын эхтемленип айтады. «Ана уа бизни бу музейибиз да

Билим

жаш адамла ишлерге келсе ырызы болганын айтады. «Өлден университетни педагогика бёлюмюне кирип, билим алган жашла, къызла да бардыла, алай ала шахарда, анга жууук элдеде тохтарга оюсиде. Аланы ангыларга да болуукду: жаш адамлары сумарлары башха тюрлюдо. Битеу ол затлауға да къарамай, тауекел айттырга болууксыма, бизни мектеп не жаны бла да кеп башаладан иш тюрлю эсе, аман а тюрлюдо. Кесибизни ашханабиз барды. Анда башланган классны окуучулары хакъсыз аууланандыла. Саузулауға бла сакъатлыклары болгандыла энци къаралады. Район администрациябызны тирлигини хайырындан биз-

де сабийлени ашатуу федерал бюджетде белгиленген даражага жетдирилгенди. 5-чи – 11-чи класслары окъуучулары уа ата-аналары бла этилген келишимге тийишлиликде, ай сайын 850 сом тейлейише эмда жылы ашсууу бла жалчытылдыла», – дейди директор.

Келе турган жылы март айында уа мектеп федерал программага тийишлиликде, толусунлай тынгылы ремонтха жабыйлыксыды. Анга деп 55 миллион сом бёлюннгенди. Ол ахчагъа мекямы башы, терезелери, ашиклери, поллары, къысха айтханда, къабырчаларында калгъан хар неси да алышындырылгандыла.

Жууаплылыкъ бла низамлылыкъды жетишилмелерни башы

лы кубокла. Мектеп эрте ишленгенди, алай тизинлилик бла тазалыкъ кёзге илингенди. Ол халлы кёрюк, къуандырыгъын келди. Биз мектепни ючюнчю да этжане чыгыбыз. Узун, жарык коридорда сейирлик экспонатпадан къуарлаган алапат музей. Анда болмаган зат жокъду: бу элде жашагъанлары тукым тамгалары, кийимле, оюжетинни, оюсегимзини ёмюрледен къала келген сейирлик чыракъ, жау чайкъаган орнула, таулу от жагъа, эртегиги тыранчала, дагында ким да эс бууруча тамашалыкъ затпа.

Мектепни директору Непеланы Абидат, Запийхананы Ахматны къызы, бизни бла себеплик этгенди. Анга усталарыбыз, окуучуларыбыз да улуу къыйын салгандыла. Мында эконспонат кеп тау элдеден келтирилгендиле. Аланы хар бирини да энци тарыхы барды. Мектеп – бош мекам болуп къалмай, сабийлени энци дуниясыды, экинчи юйлериди. Алай эсе уа, биз, устала, анга аланы жараклери тартирча элере борчубуз. Ол жаны бла къубуздан келгени да аямайбыз», – дейди директор. Бусагъатда мында 234 жаш бла къыз окууйдула. Аны хесини сабий сады да барды. Мектепге кеп миллетлени келечилери жюрюгенлерин да белгилерчады. Аланы асламысы саулууксы-

рына мында бакъдырадыла. Тау элини мектебинде былтыр хар не керги бла да тынгылы жалчытылган «Точка роста» илму-гуманитар ара ачылганды. Ары сабийле ючюн сыйик жюрюкдиле, физикадан, химиядан, биологиядан, дагында башха предметледен къошакъ билим аладыла.

Бу конюнде окуучулары иги кесегин ауруп, школга жюрюмейдиле. 9-чу – 11-чи класслада билим алгъан жашла бла къызла дерседе олтура эдиле. «Сауусу сабийлени онглауны керуе узакдан окутабыз», – деп ангылатады Абидат Ахматова.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

ыл он школну къурулушу барады, ючюсю жылны ахырына битерге керекиле. Дагында отуз чакълы бир мекамга тынгылы ремонт этилгенди неда этиле турады. Ол санда Тёбен Чегемде орта школга да. Саулай айтханда, эки жылы ичине жарым жуууге билим биеу учреждение жангыртылганды.

«Маданият» миллет проектни хайырындан чыгармачы школлага, китапханалауға, Маданият юйлеге, музейлеге, театрлауға иги себеплик этилгенди. Маданият юйлени сыйфатлары да тюрлене барадыла. Алауға тынгылы ремонт этиуу бла чекленип къалмай, ырыскы онгларын да ючюлендирилди. Сёз ючюн, Ташлы-Талада, Жемталада, Кенжеде, Камлюко-

жаныс ишленгенди. Республикалы сабий клиника больницада да къддар иш этилгенди. Ол бийик квалификациялы медицина болушулуук беруу жаны бла саулай Ширмал Кавказда эм улуу арала-

ладан бири болганды. Анда сабий эндокринология, нефрология, неврошугот, генетикалы эмда башха ауруулауға бакъгъан, реабилитация эм

ынга саналгъан ЖКХ-да окууна жетишилми проектле бардырадыла: элдеде, шахарлада суу эмда канализация ызыаны алышардыла, жангыларын къуардыла. Юйлерине газ тарталмай тургъанла

быйыл ол жарсыларындан къутулганды – ол да тийишли къырал проект чеклеринде этилгенди.

УЛАШЛАНЫ Мурат.

